

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

De Animæ Immortalitate, Testimonia S. Scripturæ, atque etiam naturalis
Rationis. ij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

ex substantia Dei, sed ex nihilo formatam: à Deo autem infundi seu inspirari in corpus humanum, ut eius agitatione vivat, tantisper donec ipsi Deo placeat: ac demum eo iubente pulvis reuertatur in terram de qua sumptus est, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum. Porro pulverem illum, hoc est, corpus humanum, in nouissimo die ad tuba vocem resur-recturum esse.

Ecl. 12.
Ioan. 5.

2. Cor. 15.
1. Thefl. 4.

Hac Doctrina adeò est Christianorum propria, ut si ea subuertatur, præcipua oporteat collabi Religionis nostra capita: ut Apostolus Paulus docet 1. Corinth. 15. *Quam* ideò solidis sacre scripturae testimoniis confirmabimus, ut de secuturo Iudicio minus dubitemus.

DE ANIMÆ IMMORTALITATE.

Testimonia S. Scripturæ, atque etiam naturalis Rationis.

CAP. II.

Gen. 1.

Gen. 2.

I.
Moses cum in principio narrasset calum & terram, & omnia quæ in eis sunt, à Deo esse condita: ubi ad hominis creationem venit, dixisse Deum ait: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram. Ac postea: Formauit Dominus Deus hominem de limo terra. Non animam, sed corpus de limo terra formatum esse, intelligendum est. Nam additur: Et inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ. Cuius eius? utique hominis, quem de limo terra finxerat. In huius faciem inspirauit spiraculum vitæ, id est, animam quæ spiraret ac viueret. Quam mirabili Deus prouidentia non ex sese, ceu partem aliquam naturæ suæ, neque ex materia vlla elementalī formatam, sed substantiam ad*
Ima.

Imaginem suam factam, immortalem, per se subsistentem, corpori efformato tanquam materie preparata creavit ac indidit. Et factus est homo in animam viventem. Per utramque ergo sententiam Moses & originem à Deo propriam, & anima immortalitatem denotavit. Non enim poterat esse imago & similitudo Dei, si mortis termino clauderetur. Immortalis est ergo anima, ne à Creatoris sui similitudine discrepare videatur. Nam immortalis & eternus est Deus.

August. de Spiritu & anima, ca. 18

II.

Ad Abrahamum dicit Deus: Tu ibis ad patres tuos, sepultus in senectute bona. Et postea scribitur: Deficiens mortuus est in senectute bona, &c. congregatusque est ad populum suum. Et de Isaac: Consumptus aetate mortuus est: & appositus est populo suo senex & plenus dierum. Iacob quoque dicit se descensurum in infernum ad filium suum. Ac postea dixit filiis suis: Ego congregor ad populum meum: sepelite me cum patribus meis. Rursum Josia Regi Iuda dicitur: Colligam te ad patres tuos, & colligeris ad sepulchrum tuum in pace, ut non videant oculi tui mala.

Gen. 15.

Gen. 25.

Gen. 35.

Gen. 45.

Gen. 49.

4. Reg. 21.

Docent haec Testimonia, piorum animas non dissipari, ut pecudum evanescent, sed congregari & colligi ad populum suum: hoc est, ad caelum beatae Ecclesiae. Unde Esaias dicit: Viri misericordia colliguntur, quia non est qui intelligat, à facie enim malitiae collectus est iustus. Ut enim sciamus, post hanc vitam restare aliam: non morimur, sed colligimur, secundum scripturam.

Esa. 57.

Ada. Saffour in Esaiam.

III.

In Exodo legimus, Dñm ad Moysen sic locutum: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, & Deus Isaac, et Deus Iacob. Hunc locum Christus contra Sadduceos, qui nec angelum, nec spiritum, nec resurrectionem corporum

Exod. 3.

Hieron. in Com. in

Mat. cap. 22.

Acto. 23. *confitentes, animarum quoque interitum prædicabant, ad eternitatem animarum probandam adducit: statimque infert, Non est Deus mortuorum, sed viuētium: ut cum probauerit animas permanere post mortem, (neque enim poterat fieri, ut eorum esset Deus, qui nequaquam subsisterent) consequenter introduceretur & corporum resurrectio, quæ cum animabus bona malæve gesserunt.*

IIII.

Prouerb. 14. *Salomon in Prouerbiis, In malitia, inquit, sua expelletur impius: sperat autem iustus in morte sua. Cum mors sit terribilis & molesta, quid posset iustus in ea sperare, nisi esset post eam altera vita multo illustrior & præstantior? Sperat ergo iustus in morte sua: quia cum animam exhalabit, consecuturum se immortalitatem & eternam vitam nouit.*

V.

Sap. 5. *In libro Sapientie inducuntur impij in æternis poenis cruciati suam miseriam plorantes, & statim subditur: Talia dixerunt in inferno hi, qui peccauerunt. Et paulo post dicitur: Iusti autem in perpetuum uiuent. Ac rursum: Iustorum anima in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace. Etsi coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorū immortalitate plena est.*

Sap. 3.

VI.

3. Reg. 17. *Elias orat super filium Sarephthana uidua, dicens: Domine Deus meus, reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. Et reuersa est anima pueri intra eum, & reuixit. Et in Luca dicitur de filia Archisynagogi, Reuersus est spiritus eius, & surrexit continuo. Non potest autem reuerti, quod perit, seu esse desijt.*

Luc. 8.

VII.

Matt. 10. *Christus apud Mattheum dicit: Nolite timere eos qui oc-*

qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam. Anima igitur non interimitur, pœnas tamen in gehenna luit.

VIII.

In Transfiguratione Domini apparuerunt Moses & Elias cum Christo loquentes. Lucas Euangelista eos dicit visos in maiestate, & dixisse excessum Christi, quem completurus erat in Hierusalem. Moses tanto ante aduentum Christi tempore mortuus est in monte Nebo, & Elias raptus est in celum per turbinem, & tamen apparent cum Christo loquentes: unde evidentissime demonstratur, eos ab hominum cōspectu ablatos, non in nihilum redactos, sed viuere immortales. Et Moses quidem anima soluta corpore, Elias verò corpus & animam habens, testimonium reddunt, & animas immortales esse: & corpora ad immortalitatem reuictura.

Matt. 17.
Luc. 9.

Deut. 34.
A. Reg. 2.

IX.

In Luca dicit ad diuitem Deus: Stulte, hac nocte animam tuam nepetunt à te: qua autem paraſti, cuius erunt? Non dixit, moritur: sed nepetunt à te. Quod repetitur, manet: quod interimitur, non manet. Quomodo enim interimitur, (ait Ambrosius) de qua dixit sapientia Dei, non timendum quenquam, qui potest corpus occidere, animam autem non potest? De qua dicit propheta: Anima mea in manibus tuis semper. Semper, inquit, non in tempore. Et tu commenda animam in manibus Domini. Non solum cum recedit è corpore, sed etiam cum est in corpore, est in manibus Domini: quia non vides eam vnde veniat, aut quo vadat.

Luc. 12.

Ambros. de
bono mortis
cap. 10.
Matth. 10.
Psal. 118.

X.

Historia quoque diuitis voluptuarij & Lazari mendici, immortalitate anime manifestè adstruit. Factum est, ait

Luc. 16.

est, ait Euangelista, ut moreretur mendiculus, & portaretur ab Angelis in sinu Abrahe. Mortuus est autem & diues: & sepultus est in inferno. Eleuans autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham à longe, & Lazarum in sinu eius. Vides hic Lazari animam, similiter & diuitis, non euanuisse: sed detrusam huius animam ad inferos, illius autem in Abrahe sinum ab Angelis translataam.

XI.

Ioan. 10.
Ambros. de
bono mortis
esp. 10.

In Ioanne Christus D. N. dicit: Potestatem habeo ponendi animam meam, & potestatem habeo iterum sumendi eam. Ergo non moritur cum corpore anima: que & ponitur & resumitur, et in manus Dei patris comedatur.

XII.

Luc. 23.

Dominus noster Iesus Christus ad latronem expirantem ait: Hodie mecum eris in paradiso. Necessse est igitur latronis animam cum corpore non extinguere.

XIII.

Acto. 7.

S. Stephanus commendat Domino Iesu spiritum suum. Itaque hac voce, animas ne in morte quidem interire, sed in vita melioris conditionem transire: imò & in ipsa morte vitam per Christum inueniri significat.

XIII.

Philip. 1.

Apostolus Paulus desiderium habuit dissolui, & esse cum Christo. Ergo anima in morte aut dissolutione hominis non interit, sed vivit: pijs quidem hominis cum Christo, impijs autem cum diabolo & angelis eius, ad subeundum supplicium sempiternum: iuxta illud Salvatoris nostri Christi, Ibunt hi in supplicium aeternum, iusti autem in vitam aeternam.

XV.

Apoc. 6.

Ioannes Apostolus in Apocalypsi sua vidit subtrahi altare animas interfectorum propter verbum Dei, & propter

propter testimonium quod habebant: et clamabant voce magna dicentes, *Vsq̄uequo Domine sanctus & verus non iudicas, & non vindicas sanguinem nostram de his qui habitant in terra? Et datae sunt illis, inquit, singula stole alba: & dictum est illis, vt requiescerent adhuc tempus modicum, donec compleantur conferui eorum, et fratres eorum qui interficiendi sunt sicut & illi. Perspicue demonstrat hoc testimonium, animas ne ad tempus quidem mori, (vt falso opinabantur olim quidam in Arabia, dicentes, animas hominum per mortem cum corporibus interire pariter & corrumpi: rursus vero in tempore resurrectionis cum corporibus suscitari) sed existere sempiternas: ac posteaquam à corporibus discesserunt, aut suppliciiis dedi, aut cum Christo feliciter aeternum viuere.*

Euseb. Hist.
eccles. lib. 6.
cap. 27.

XVI.

In historia Iob viri simplicis ac recti legitur: Et ad-^{Iob 42.} didit Dominus omnia quaecunque fuerant Iob duplicia: & facta sunt ei quatuordecim millia ouium, & sex millia camelorum, & mille iuga bouum, & mille asinae. Et fuerunt illi septem filij & tres filiae. Quod septem millia ouium, & tria millia camelorum, quingenta quoque iuga bouum, & quingentas asinas ante habuerit, ipsa eiusdem historiae praefatio ostendit: qua per flagellum perdita, ei sunt duplicia restituta. Filij autem totidem^{Iob. 1.} sunt redditi, quot amisit. Septem quippe filios & tres filias habuit: septem autem rursus filios & tres filias recepisse describitur, vt & hi qui extincti fuerant, viuere demonstrantur.

Gregor. lib.
31. Moral.
cap. 16.

XVII.

Tria haec ita sunt cōnexa et cōiuncta, vt diuelli ac dis-^{Ioan. Iud.} sociari nullo modo nec possint, nec fas sit: Dei Religio, Dei^{Viues, de} Prouidentia, Anima nostra immortalitas. *Quisquis vnus*^{Verita. fid.}
istorum^{chr. Lib. 2.}

istorū tentarit labefactare, aliorū quoq. fidem concutiet. Nā si Animæ nō sunt immortales, bene aut secus factorū nulla sunt Pœne, nulla Præmia. Hac enim in decursu presentis cui omnia permista & confusa cernimus: ut nihil sit aliud hominū vita, quàm merum latrocinium. Nulla est ergo Deo cura de nobis. Quòd si nos non curat, quorsum coletur à nobis? vana ac stulta persuasio fuerit Religio ac Pietas. At nos tamen homines omnes, & nationes quantumcunque barbaras, animaduertimus adduci naturaliter ad Religionem aliquam: laudare ac probare modestiam, moderationem, gratitudinem, pietatem, mansuetudinem, patientiam, equitatem. Fieri ergo non potest, quin hæc sint bona, & contrariis potiora: cuius rei nulla est ratio, si Deus non sit spectator ac Iudex. testantur igitur nos illi cura esse, & pietatis premium alibi expectandum. Quòd si illic est virtutis pretium, & hominis finis: anima profectò illic viuet.

Quis Animarum ex corpore migrantium status: Ex Athanasio, Episcopo Alexandrino.

CAPVT

III.

Quæstione
29. & sequ.

Psal. 37.

Iob 10.

Luc. 23.

Athanasius Episcopus ad Antiochum principem, quò post mortem reciperetur animæ, interrogantem: Aliena est, inquit, & horribilis quæstio, & hominibus abscondita: non enim permisit Deus redire quenquā inde, qui annunciarer, vbi aut quomodo sint illæ à nobis profectæ animæ. Tamen ex Scripturis discimus, quod peccatorū animæ inferius omni terra & mari existant, ut inquit Psal. In tenebris & in umbra mortis, & in lacu infimo. Atque in Iob scriptum est: In terrā tenebrosam, & opertam mortis caligine, in terram tenebrarum aterralium, vbi non est videre lumen, neq. vitam hominibus. Iustorum autē animæ post Christi aduentum & mortem, id quod de latrone in cruce didicimus, in Paradiso